

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător – V. Sanduța
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

DECIZIE

20 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător

Svetlana Filincova

Judecători

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de SRL „Artmasiv”, prin intermediul avocatului Tihon Vitalie,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „BPS Capital” către SRL „Artmasiv” privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2018, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Artmasiv”, prin intermediul avocatului Tihon Vitalie, împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 28 decembrie 2017,

c o n s t a t ă :

La 24 mai 2017, SRL „BPS Capital” a depus o cerere de chemare în judecată către SRL „Artmasiv”, solicitând încasarea datoriei în sumă de 90 000 lei, compensarea cheltuielilor de judecată, compuse din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 2700 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 28 decembrie 2017, s-a admis acțiunea. S-a încasat din contul SRL „Artmasiv” în beneficiul SRL „BPS Capital” datoria în sumă de 90 000 lei, dobânda de întârziere în sumă de 10 415,34 de lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4 000 lei și taxa de stat în sumă de 3 022,46 de lei.

La 10 ianuarie 2018, avocatul Tihon Vitalie - reprezentant al SRL „Artmasiv” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii. În cererea de apel menționată s-a indicat că motivele de fapt și de drept vor fi

prezentate suplimentar, după ce va lua cunoștință de hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar. De asemenea, la cererea de apel nu a fost anexată dovada despre achitarea taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2018, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Tihon Vitalie - reprezentant al SRL „Artmasiv” împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 28 decembrie 2017. S-a comunicat apelantei și reprezentantului său că necesită să prezinte în cancelaria Curții de Apel Chișinău apelul motivat, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 2259 (două mii două sute cincizeci și cinci) lei 34 bani și că li se stabilește termen până la data de 08 mai 2018 ca să lichideze neajunsurile menționate, în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) CPC. S-a explicat părților că chestiunea privind primirea cererii de apel va fi soluționată în ședința de judecată din 10 mai 2018, ora 10⁰⁰, în incinta Curții de Apel Chișinău, str. Teilor, 4, sala nr. 6.

Împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2018, SRL „Artmasiv”, prin intermediul avocatului Tihon Vitalie, a declarat recurs la 11 mai 2018, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru soluționarea apelului declarat.

În motivarea recursului, a indicat că acțiunile instanței de apel sunt ilegale, deoarece termenul, stabilit de către instanța de apel pentru lichidarea neajunsurilor din cererea de apel, este insuficient și nu poate fi calificat drept termen rezonabil.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL „Artmasiv”, prin intermediul avocatului Tihon Vitalie, este întemeiat și necesită a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea contestată cu recurs a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 03 aprilie 2018, fiind expediată spre cunoștință participanților la proces la 23 aprilie 2018 (f.d. 70-72) și recepționată de recurentă la 07 mai 2018 (f.d. 73). Astfel, ținând cont de faptul că cererea de recurs a fost depusă la 11 mai 2018, Colegiul consideră că aceasta a fost declarată în termen.

Potrivit art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În speță, se constată că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2018, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Tihon Vitalie -

reprezentant al SRL „Artmasiv” împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 28 decembrie 2017. S-a comunicat apelantei și reprezentantului său că necesită să prezinte în cancelaria Curții de Apel Chișinău apelul motivat, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 2259 (două mii două sute cincizeci și cinci) lei 34 bani și că li se stabilește termen până la data de 08 mai 2018 ca să lichideze neajunsurile menționate, în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) CPC. S-a explicat părților că chestiunea privind primirea cererii de apel va fi soluționată în ședința de judecată din 10 mai 2018, ora 10⁰⁰, în incinta Curții de Apel Chișinău, str. Teilor, 4, sala nr. 6.

După cum atestă materialele cauzei, încheierea nominalizată a fost expedită avocatului apelantei - Tihon Vitalie prin poșta electronică la 23 aprilie 2018, ora 13.22 (f.d. 70) și apelantei SRL „Artmasiv” prin poștă la adresa juridică, fiindu-le expedită și citația pentru ședința din 10 mai 2018, ora 10.00, pentru soluționarea chestiunii privind primirea pe rol a cererii de apel.

Potrivit art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit prevederilor art. 111 alin. (1) și (2), actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Dat fiind faptul că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2018, a fost stabilit termenul oferit apelantei pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat până la data de 08 mai 2018, iar încheierea a fost recepționată de către apelantă la 07 mai 2018 (f.d. 73), Colegiul constată o încălcare a normelor cu privire la termenele de procedură stabilite de către instanța de apel. Or, din momentul recepționării actului de dispoziție a instanței de apel și până la expirarea termenului stabilit de către aceasta prin încheiere, apelanta a avut la dispoziție doar o zi pentru înlăturarea neajunsurilor din cererea de apel.

Analiza situației de fapt și de drept atestă faptul că actul de discreție al instanței de apel privind stabilirea termenului pentru înlăturarea neajunsurilor din cererea de apel este unul abuziv și neîntemeiat, și care urmează a fi casat cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel. În această ordine de idei, este de menționat faptul că la stabilirea termenului

de procedură, instanța de apel urma să ia în calcul termenele necesare pentru redactarea încheierii și alte lucrări de secretariat, precum și termenul necesar oficiilor poștale pentru livrarea corespondenței, astfel încât apelanta să fie asigurată cu un termen rezonabil pentru a-și exercita drepturile și onora obligațiunile procesuale. Or, reieșind din materialele cauzei, încheierea pronunțată de către instanța de apel la 03 aprilie 2018 a fost expediată participanților la proces abia la 23 aprilie 2018, adică peste 20 de zile din data pronunțării, pe când apelanta a avut la dispoziție doar o zi pentru a se încadra în termenul stabilit de instanță – situație care denotă o încălcare a drepturilor procesuale ale apelantei.

Din această perspectivă instanța de recurs reține că, întru evitarea unor situații confuze este necesar ca, la emiterea încheierii de a nu da curs cererii de apel, termenul acordat de către instanță pentru înlăturarea neajunsurilor să fie rezonabil, adică să fie suficient pentru îndeplinirea cu bună-credință a acțiunilor de procedură. La caz, însă se constată că termenul limită acordat de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor, la depunerea apelului, a expirat a doua zi după recepționarea încheierii de către apelantă. În așa mod, faptul dat este de natură să creeze o situație de incertitudine și să limiteze accesul apelantei la exercitarea căii de atac – apelul, având în vedere termenul de procedură exagerat de mic de care a beneficiat aceasta întru înlăturarea neajunsurilor la cererea de apel.

Este de menționat că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, în conformitate cu principiile generale unanim recunoscute și normele dreptului internațional, instanța de judecată la fixarea termenului limită de înlăturare a neajunsurilor, precum și a celui de prezentare a părților în ședința de judecată urmează să țină cont de proporționalitatea raporturilor juridice legate de disponibilitatea părților și rolul judecătorului în procesul civil.

Importanța acestui fapt este determinată de echilibrul care trebuie menținut între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

În circumstanțele enunțate și având în vedere faptul că s-au constatat într-o manieră certă omisiuni judiciare care nu pot fi corectate în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2018 și de a restitui cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către SRL „Artmasiv”, prin intermediul avocatului Tihon Vitalie.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2018, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „BPS Capital” către SRL „Artmasiv” privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecător

Svetlana Filincova,

Judecători

Dumitru Visternicean,

Nicolae Craiu